

Ümumi məlumat	Fənnin adı, kodu və kreditlərin sayı	DSN210, Rəngkarlıq – 2, 6 AKTS
	Departament	Memarlıq və dizayn departamenti
	Proqram (bakalavr, magistr)	Bakalavr
	Tədris semestri	2026/2027-ci tədris ilinin payız semestri
	Fənni tədris edən müəllim (lər)	Nigar Əliyeva Həsənağa Həsənov
	E-mail:	aliyeva.nigar@khazar.org hasan.hasanaga@khazar.org
	Telefon:	Neftçilər korpusu, 104-cü otaq
	Mühazirə otağı/Cədvəl	Tələbələrə razılaşdırılan vaxtlarda
Prerekvizitlər	ART 209, Rəngkarlıq 1	
Tədris dili	Azərbaycan	
Fənnin növü (məcburi, seçmə)	Məcburi	
Dərsliklər və əlavə ədəbiyyat	Əsas dərsliklər: 1. James Gurney — Color and Light: A Guide for the Realist Painter — 2010. 2. David Hornung — Colour: A Workshop for Artists and Designers — (əvvəlki nəşrlər 2004–2005; son yenilənmiş nəşrləri 2010s/3rd ed.) 3. İnternet resursları	
Kursun təsviri	Bu fənnin nəzəri və praktiki formada keçirilməsi təsviri incəsənət müəllimliyi üçün tələbələri üçün rəng məsələsinin həllinə böyük kömək göstərir. Belə ki, tələbələr nəzəri biliklərini praktik işlərində tətbiq etməklə ərsəyə gətirdikləri rəngkarlıq kompozisiyaları daha da dəqiq və iradsız olur. Həmçinin tələbələrin nəzəri bilikləri gələcəkdə onların müəllim kimi işləməsinə böyük köməklik göstərir.	
Kursun məqsədləri	Bu fənnin nəzəri və praktiki formada keçirilməsi “Təsviri incəsənət müəllimliyi” ixtisasının tələbələri üçün rəng məsələsi və kompozisiya həllində önəmli rol oynayır. Belə ki, tələbələr kompozisiyanın qurulma qaydaları və həmçinin müxtəlif əsərlərin təhlilini öyrənərək həmin nəzəri biliklərini semestr ərzində işlədikləri tapşırıqlarda tətbiq etməklə ərsəyə gətirdikləri rəngkarlıq kompozisiyaları daha da dəqiq və iradsız olur. Kursun da əsas məqsədi budur ki, semestrin sonunda tələbələrin həm təcrübə, həm də nəzəri bilikləri artсын.	
Tədrisin (öyrənmənin) nəticələri	Fənnin ümumi tədrisi prosesində tələbələr: • Təlim məqsədlərini həyata keçirmək üçün məqsədəuyğun üsul və formalardan istifadə etməyi bacaracaq; • Rəngkarlığı praktik olaraq öyrənməklə təcrübələrini rəssamlığın müxtəlif şaxələrində işlədikdə tətbiq edə biləcək; • Azərbaycanda ümumtəhsil məktəblərində müəllim kimi işləmək üçün bu fənnin nəzəri və praktik tərəfini biləcək; • İcra etdiyi layihələrə daha da yaradıcı və müasir tələblərə uyğun yanaşa biləcək; • Təlim məqsədlərini həyata keçirmək üçün məqsədəuyğun üsul və formalardan istifadə etməyi bacaracaq.	

Tədris metodları	Mühazirə		
	Qrup müzakirəsi	-	
	Praktiki tapşırıqlar	+	
	Praktiki məsələnin təhlili	-	
	Digər		
Qiymətləndirmə	Komponentləri	Tarix/son müddət	Faiz (%)
	Davamiyyət		5 bal
	Fəallıq		5 bal
	Tapşırıq 1		10 bal
	Tapşırıq 2		10 bal
	Tapşırıq 3		10 bal
	Aralıq imtahanı		25 bal
	Final imtahanı		35 bal
Tədris qaydaları	Davamiyyət Tələbələrin bütün dərslərdə iştirakı vacibdir. Dərsə 10 dəqiqədən artıq gecikən tələbəyə qayıb yazılır. Buna baxmayaraq, tələbə dərs saatına buraxılır. Tələbələr müəyyən səbəblərdən (xəstəlik, ailə vəziyyəti və s.) dərslərin buraxılması haqqında məlumatı fakültə dekanlığına təqdim etməlidirlər. 25%-dən artıq dərs buraxan tələbələr imtahana buraxılmır. Tapşırıq Semestr ərzində verilən tapşırıqlara imtahan günlərində baxılacaq. Aralıq imtahanına qədər işlənən 2 tapşırıq üçün 20 bal(hər biri 10 bal) və aralıq imtahanından sonra final imtahanına qədər olan tapşırıq üçün 10 bal nəzərdə tutulub. Fəallıq Fəallığa ayrılan 5 bal müəllim tərəfindən təyin olunmuş əlavə tapşırıq üçün nəzərdə tutulur. İmtahanlar Aralıq və final imtahanı hər ikisi təcrübi şəkildə keçirilir. Belə ki, imtahan üçün ayrılan 3 saat ərzində tələbələr qurulan natürmortu qara qələmlə təsvir edib və rəng olaraq sulu boyadan istifadə edərək tamamlamalıdırlar. Nəticədə bütün işlər kodlaşdırılıb və kurs müəlliminin tərəfindən dəyərləndirilir. Tələbənin imtahanda iştirakı və ya imtahana buraxılması ilə bağlı bütün məsələlər fakültə rəhbərliyi tərəfindən həll olunur. Fənni bitirmək qaydası Univesitetin qaydalarına müvafiq olaraq kursu bitirmək üçün ümumi müvəffəqiyyət faizi 60% və daha yuxarı hesab edilir. Kəsri olan tələbə bu fənni növbəti semestr və ya növbəti il təkrarən götürə bilər. İmtahan qaydalarının pozuntuları Aralıq və yekun imtahanları vaxtı tələbə tərəfindən imtahanın gedişini pozmaq və köçürmələr qadağandır. Bu qaydaya əməl etməyən tələbənin imtahan işi ləğv olunur və tələbə 0 (sıfır) qiymət ilə imtahandan kənarlaşdırılır. Tələbənin davranış qaydaları Dərs zamanı dərs prosesini pozmağa və ya qeyri-etik hərəkətlər etməyə, həmçinin tələbələrin icazəsiz müzakirələrinə və mobil telefondan istifadəsinə icazə verilmir.		
Cədvəl (dəyişdirilə bilər)			
Həftə	Tarix	Fənnin mövzuları	Dərslik/Tapşırıqlar
1.		Rəngkarlıq tarixi ilə tanışlıq Realist təsvirin əsası kimi.	1.James Gurney — Color and Light: A Guide for the Realist

		Rəng nəzəriyyəsi və kompozisiya əsasları ilə tanışlıq. Birinci tapşırıq: Az sayda əşya və həndəsi fiqurdan istifadə edərək natürmortun qurulması və natürmortun təsviri	Painter — 2010. Kompozisiyanın vərəq üzərində yerləşdirilməsi və əsas formaların sadə qələmlə müəyyənləşdirilməsi.
2.		Natürmortun komponovkasının qurulması və sadə qələm ilə çəkilməsi	Əşyaların forma və proporsiyalarının dəqiqləşdirilməsi, əsas rəng münasibətlərinin müəyyənləşdirilməsi.
3.		Rəng vasitəsilə işıq-kölgə münasibətlərinin qurulması və həcm effektinin yaradılması.	James Gurney — Color and Light: A Guide for the Realist Painter — 2010.səh 46-68. Əsas rənglərin və rəng çalarlarının müəyyənləşdirilməsi, rənglərarası münasibətlərin işlənməsi.
4.		İşıq və kölgə qanunları haqqında: kölgə, refleks, kölgələrin düşməsinin rəngdə təsviri	İşıq-kölgə münasibətlərinin rəng vasitəsilə ifadəsi və formaların həcm effektinin yaradılması.
5.		Ümumi kolorit və rəsmi tamamlanması	İnternet resursları. Natürmortun ümumi koloritinin və tonal bütövlüyünün dəqiqləşdirilməsi, işin tamamlanması.
6.		İkinci tapşırıq: Parça qatlarının nümunəsi və sadə natürmortun qurulması və təsviri. Natürmortun kompozisiya quruluşu, əşyaların yerləşdirilməsi və proporsional münasibətləri	Natürmortun kompozisiya quruluşunun müəyyənləşdirilməsi və əsas formaların sadə qələmlə təsviri. Əşyaların proporsiya, ölçü və məkan münasibətlərinin dəqiqləşdirilməsi.
7.		Əşyaların forma xüsusiyyətləri, rəng və ton münasibətlərinin müəyyənləşdirilməsi	James Gurney — Color and Light: A Guide for the Realist Painter — 2010.səh 74-80 Əşyaların forma və həcmi rəng vasitəsilə işlənməsi. Əsas rənglərin, çalarların və tonal münasibətlərin müəyyənləşdirilməsi.
8.		Aralıq imtahanı	Praktiki tapşırığın yerinə yetirilməsi
9.		Rəngdə işıq-kölgə münasibətləri və həcm-məkan əlaqələrinin işlənməsi	David Hornung — Colour: A Workshop for Artists and Designers. Səh 18-23 İşıq mənbəyinə uyğun olaraq əşyaların işıq-kölgə münasibətlərinin rəng vasitəsilə işlənməsi. Tonal keçidlər və rəng çalarları vasitəsilə formaların

			həcm və məkan daxilində ifadə edilməsi.
10.		Natürmortun ümumi koloritinin formalaşdırılması və kompozisiya bütövlüyünün tamamlanması	Natürmortun ümumi rəng və tonal münasibətlərinin dəqiqləşdirilməsi. Forma, rəng və məkan əlaqələrinin vahid kompozisiya daxilində tamamlanması.
11.		Üçüncü tapşırıq: Müxtəlif materiallardan və formalardan ibarət, parça elementləri ilə zənginləşdirilmiş daha mürəkkəb natürmortun rəngkarlıqda işlənməsi. <i>(İşin icrası üçün material müəllim tərəfindən tələbələrin hazırlıq səviyyəsi nəzərə alınmaqla müəyyən edilə bilər: rəngkarlıq materialları, dekorativ vasitələr, akril rəngli qələmlər və s.)</i>	İnternet resursları. Natürmortun kompozisiya həllinin qurulması və əsas formaların sadə qələmlə müəyyənləşdirilməsi. Əşyaların proporsiya, ölçü və məkan münasibətlərinin dəqiqləşdirilməsi.
12.		Əşyaların forma, həcm və material xüsusiyyətlərinin rəng vasitəsilə ifadə edilməsi	Əşyaların forma və konstruktiv xüsusiyyətlərinin rəng vasitəsilə işlənməsi. Müxtəlif materialların rəng və ton xüsusiyyətlərinin müşahidə edilərək təsvirə tətbiqi.
13.		Müxtəlif səth və fakturaların rəng və tonal münasibətlər vasitəsilə ifadəsi	David Hornung — Colour: A Workshop for Artists and Designers. Səh 45-57
14.		İşıq mənbəyinin, işıq-kölgə münasibətlərinin və məkan dərinliyinin rəngkarlıqda həlli	Praktiki tapşırığın yerinə yetirilməsi
15.		Natürmortun ümumi koloritinin, tonal bütövlüyünün və material xüsusiyyətlərinin yekunlaşdırılması	Natürmortun ümumi koloritinin və tonal bütövlüyünün dəqiqləşdirilməsi. Forma, faktura, rəng və məkan münasibətlərinin vahid kompozisiya daxilində əlaqələndirilməsi və işin tamamlanması.
Final imtahanı			